

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Viborg
kommunale Skolevæsen

i

Skoleaaret 1915—16

ved

Skoleinspektør J. Jacobsen.

F. V. Bæckhausen, Viborg.

Statens pædagogiske Selskab
København

Byraadets Skoleudvalg:

Overlæge, Dr. med. Geill, R. af Dbg., Formand,
Skræddermester Carl Petersen og Gaardejer Vesterby.

Viborg Skolekommission:

Pastor Smith, R. af Dbg., Formand, Overlæge Geill,
Skræddermester C. Petersen, Gaardejer Vesterby,
Pastor Krohn og Sagfører Ørum.

Skolelæge:

Afdelingslæge Frk. Anchersen.

Skoleinspektoren

træffes sikrest paa Kontoret i den store Skolebygning
hver Skoledag Kl. 8—9 Fmd. og Kl. 1—2 Eftmd.

Viborg Købstadkommunes offentlige Skolevæsen.

Til Viborg kommunale Skolevæsen hører fem Skoler:

- 1) Kommuneskolen her i Byen med to Afdelinger: Børgerskolen og Friskolen.
- 2) Søndermark Skole, Distriktet Øst for gl. FINDERUPVEJ.
- 3) VESTERMARK Skole mellem gl. FINDERUPVEJ og JEGSTRUPVEJ.
- 4) NØRREMARK Skole mellem JEGSTRUPVEJ og AALBORGVEJ.
- 5) GRAABRØDRE MARKSKOLE, Distriktet Øst for AALBORGVEJ.

Den 3. Marts 1916 indviedes Søndermark ny Skole.

Videre Uddannelse for Kommuneskolens Børn.

Til Viborg private Mellem- og Realskole er der udbetalt 1200 Kr., der alle er gaaet til Fripladser, som Byraadet har tilstaaet flinke Pigebørn.

Desuden yder Kommunen 800 Kr. aarlig til Fripladser i Katedralskolen for Børn fra Kommuneskolen.

Til Privatskoler er der i foregaaende Aar udbetalt 200 Kr., nemlig 100 Kr. til Frk. Thomesens Skole, 100 Kr. til Frk. Mørchs Skole.

Skoleefterretninger for 1915—16.

I Aaret 1915 er der i Viborg Kommune født 281 Børn.

$3\frac{1}{12}$ 1915 fandtes der i Viborg Kommune 1544 undervisningspligtige Børn, hvoraf 14 undervistes i Hjemmet, 99 søgte Katedralskolens Mellemskole, 138 Viborg private Mellem- og Realskole, 23 Frk. Mørchs Skole, 32 Frk. Thomesens og 54 Søndermarkens Skole.

Af Kommuneskolens Elever søgte $3\frac{1}{12}$ 1915 43,5 % Borgerskolen. Af disse Børn nød 69 fri og 49 halv fri Undervisning. Det indkomne Skolepengebeløb i 1915 var Kr. 8353,99.

Med Byraadets Tilladelse søgte 4 Børn fra andre Kommuner Viborg Kommuneskole.

13 Dreng og 2 Piger gik fra Borgerskolen til Katedralskolens Mellemskole, og 7 Piger og 1 Dreng til Viborg private Mellem- og Realskole.

I Aarets Løb udgik af Fortegnelsen over de skolepligtige Børn fra alle Kommunens Skoler 64 Piger og 76 Dreng, i alt 140.

Mulktbeløbet for ulovlige Forsømmelser udgjorde		
i Friskolen	Kr. 174,13	} i alt 177,19.
i Vestermark Skole	— 2,21	
i Nørremark Skole	— 0,12	
i Loldrup Skole	— 0,73	

Brusebade er i 1915 givet Skolebørnene som f. A.

Ved Afslutningen af Skolens Svømmekursus var 57 Dreng og 49 af Friskolen Frisvømmere, og blandt disse 106 Dreng var der 35, som havde aflagt Prøve i Brystsvømning over 800 m, og 44, som kunde dykke og bjerge.

Fru Petersen modtager 50 Kr. aarlig for Haandgeringsundervisning af Pigeboern i Vestermark Skole.

Fru Christiansen modtager 75 Kr. aarlig for Haandgeringsundervisning af Pigeboernene i Graabrødre Marksskole.

Den $\frac{9}{3}$ 1916 tilsaa Sløjdinspektøren Undervisningen i Sløjd.

Der blev i Aaret 1915 solgt Sparemærker til Børn i Kommuneskolen for 931 Kr.

Kommuneskolens Legater.

Kantor Christensens Legat gives til en Dreng og en Pige i Borgerskolens 7de (ældste) Klasser. Det uddeltes i 1915 til

1. Aksel Jensen, Søn af Snedkerfmd. Jensen, Skottenborg 6, og
2. Anna Elisabeth Carlsen, Datter af Smed Carlsens Enke, Boyesgade 5.

Agent Worres Legat gives til 3 Dreng i Friskolen. Det uddeltes i 1915 til

1. Gotfred Mikkelsen, Søn af Arb. Fr. Mikkelsen, Ll. Sct. Hansgade 28.
2. Robert Pedersen, Søn af Maler Pedersens Enke, Store Pederstræde 18.
3. Sigvald Frederiksen, Søn af Maler Frederiksen, Vestergade 16.

Frk. Hammershøys Legat gives til de to af Skolens Piger, der er dygtigst til Haandarbejde, den ene fra 7. Klasse i Borgerskolen, den anden fra 7. Klasse i Friskolen.

Det uddeltes i Marts 1916 til

1. Anna Friis, Enkefru Jensen, Skottenborg 24.
2. Marie Laursen, Datter af Slagteriarbejder Laursen, Sparregade 3.

Børnebespisningen.

Den sædvanlige Bepisning af fattige Friskolebørn i Skolen foregik i 1915, det 35. Bepisningsaar, mellem 7. Januar og 18. Marts, ialt 61 Bepisningsdage, aldeles som i foregaaende Aaringer. Alle de Børn, der havde meldt sig, bispistes. Der var indskrevet 117 Børn, og der blev uddelt 7010 Portioner Mad, bestaaende af kogt, sød Mælk med Rug- og Sigtebrøds Smørrebrød. Til Asylet afgaves 150 Kr., saa ca. 40 Børn daglig i 70 Dage ogsaa der fik en Ret varm Middagsmad. Til Dækning af Udgifterne ved denne Bepisning paa Skolen og i Asylet bidrog Kommunekassen med 700 Kr. og Handelsbanken med en Gave af 100 Kr. Restbeløbet dækkedes af Børnebespisningskomiteens opsparede lille Kapital.

Kommuneskolens Børnebibliotek

har i Aaret 1915 modtaget et Tilskud fra Staten paa 50 Kr. Kommunens Tilskud var 100 Kr.

Børnebiblioteket er i Aarets Løb bleven forøget med 65 Bind og tæller nu 430 Bind. Der er udgaaet som ubrugelige 20 Bind.

Kommuneskolens Lærerbibliotek

har ogsaa i Aar faaet Statstilskud, 40 Kr. Kommunens Bidrag var for 1915 80 Kr. Forøgelsen af Biblioteket har i Aarets Løb været 14 Bind, og Biblioteket tæller nu 339 Bind.

Gaver til Kommuneskolen.

Fra Forsøgsleder Nygaard, Itivnek, Grønland, har Skolen (gennem Kommunelærer Kr. Pedersen) modtaget som Gave følgende grønlandske Fugle:

En Jagtfalk, en Ravn, en Rype, en hvidvinget Maage, en Ismaage, to Tejster (ung og gl. Fugl), en islandsk Strandløber og en Odinshane.

Den geografiske Billedsamling er bleven betydelig forøget ved en smuk Gave fra Boghandler Viktor Christensen bestaaende af 38 Billeder af Serien: „Danske Billeder fra Land og Sø“.

Den fysiske Samling.

Drengene i Borger- og Friskolen har forøget den fysiske Samling med en Del Tegninger, ligesom de har lavet en Del Apparater.

Lærerbiblioteket har fra Hr. Redaktør Bertelsen modtaget som Gave flere gode Bøger.

For alle disse Gaver bringer Skolen herved sin bedste Tak.

Børneoptagelseshjemmet.

I Børneoptagelseshjemmet er der i 1915 optaget 63 Børn, hvoraf 37 fra Viborg Kommune. I alt har Hjemmet til Udgangen af 1915 optaget 371 Børn. Det største Antal Børn, der paa een Gang har haft Ophold i Hjemmet, er 21. Forplejningsdagens Antal udgjorde i 1915 ialt 5050. Til Børn fra Viborg Kommune er der ydet 3015 Forplejningsdage, deraf 556 gratis eller for nedsat Betaling.

Fra Oktober Flyttedag 1914 har Hjemmet været drevet i dets ny Bygning ved Sct. Ibsgade, hvor der under sunde og gode Forhold kan optages ca. 20 Børn, og det har siden Flytningen ikke været nødvendigt at afslaa nogen Anmodning om Anbringelse af Børn. At Børnehjemmets Virksomhed til Hjælp for forsømte eller forvildede Børn er af den største Betydning, erkendes af stadig flere og flere, hvorfor baade Autoriteter og Private vedbliver at støtte Hjemmet paa den smukkeste

Maade. Det skyldes saaledes navnlig Viborg Byraad, at det blev muligt at opføre den ny Bygning, idet Byraadet foruden det aarlige Tilskud skænkede en Byggegrund, og at Hjemmet ogsaa udenfor Raadet har mange Venner mærkes foruden af de talrige Gaver, der fra Tid til anden tilflyder Hjemmet, ogsaa af den Tilslutning, de aarlige Indsamlinger ved Salg af et Mærke faar. I 1914 indbragte Indsamlingen over 1200 Kr. og 1915 — 847,45 Kr.

Uddrag af Viborg Købstads kommunale Skolevæsens Statistik for Aarene 1891—1915.

Aar.	Kommunens Indbyggertal.	Kommunens Skolevæsensudgifter.			Aarets Skatteprocent	Gennemsnitsbørnetallet i de kommunale Skoler.						
		Ialt.	Pr. Barn.	Pr. Indbygger.		Fri-skolen.	Borger-skolen.	I begge Skoler.	Marksskolerne:			I samtlige Skoler.
									Vester-mark.	Graa-brodre.	Norre-mark.	
1891	c. 8364	21073	23,24	2,52	6,3	527,75	239,08	766,83	91,83	48,25		906,91
1892	c. 8375	22636	24,39	2,70	7,4	555,50	225,08	780,58	97,25	50,42		928,25
1893	c. 8387	22830	24,92	2,72	7,6	544,00	216,25	760,25	101,33	54,67		916,25
1894	c. 8399	22659	24,15	2,70	7,1	561,50	224,75	786,25	97,75	54,25		938,25
1895	c. 8411	25033	26,92	2,98	7,0	544,25	227,17	771,42	102,92	55,67		930,01
1896	8422	26170	29,70	3,11	6,7	503,33	214,25	717,58	104,00	59,50		881,08
1897	8420	27556	31,45	3,21	6,7	488,50	224,50	713,00	104,00	59,08		876,08
1898	8325	26708	30,88	3,21	6,8	478,00	236,58	714,58	98,25	52,17		865,00
1899	8350	25832	31,24	3,09	6,6	451,18	244,08	695,26	86,75	44,83		826,84
1900	8470	26781	31,38	3,16	6,5	448,08	269,58	717,66	92,00	43,67		853,33
1901	8473	29209	32,89	3,45	6,5	459,08	284,25	743,33	97,91	47,08		888,32
1902	8448	29776	32,42	3,52	6,6	444,00	314,33	758,33	105,00	55,08		918,41
1903	8543	29246	30,79	3,42	6,6	433,18	350,58	783,76	109,50	56,75		950,01
1904/5	8985	32656	33,45	3,63	6,4	428,18	370,93	799,11	112,25	65,00		976,36
1905/6	9353	36496	37,23	3,90	5,2	435,33	359,75	795,08	93,25	36,18	55,83	980,34
1906/7	9870	40804	41,34	4,05	5,6	446,25	370,83	817,08	102,00	33,82	55,83	1008,73
1907/8	10098	45792	43,03	4,53	6,2	458,33	412,42	870,75	102,16	34,33	56,93	1064,17
1908/9	10409	53883	50,19	5,12	6,0	458,42	419,17	877,59	106,50	40,64	49,83	1074,56
1909/10	10525	54518	50,78	5,18	6,5	462,50	418,08	880,58	98,00	48,60	46,33	1073,51
1910/11	10940	65040	59,44	5,95	7,2	475,84	419,84	895,68	91,75	50,70	56,10	1094,23
1911/12	11151	67545	62,20	6,06	8,0	480,25	425,58	905,83	91,58	43,73	44,91	1086,05
1912/13	11118	70976	64,58	6,38	7,4	482,83	439,42	922,25	87,58	47,73	47,64	1099,20
1913/14	11398	73170	63,41	6,42	7,5	538,60	437,14	975,74	84,75	45,75	47,73	1153,97
1914/15	11738	74451	62,10	6,34	6,9	548,84	468,16	1017,00	84,92	53,36	43,72	1199,00
1915/16	11833	76916	64,16	6,50	6,6	578,19	443,54	1021,73	86,08	50,58	40,42	1198,81

Klasse- og Børnetal i Viborg Kommuneskole.

1. Januar 1915.		1. Januar 1916.	
A. Friskolen: Børn:		A. Friskolen: Børn:	
7. Drengeklasse	20	7. Drengeklasse	18
6. do.	29	6. a do.	20
5. a do.	24	6. b do.	25
5. b do.	26	5. do.	35
4. do.	33	4. do.	34
3. do.	40	3. do.	36
2. do.	37	2. a do.	32
1. a do.	35	2. b do.	29
1. b do.	30	1. a do.	33
7. Pigeeklasse	25	1. b do.	37
6. do.	34	7. Pigeeklasse	22
5. do.	28	6. do.	31
4. do.	35	5. do.	33
3. do.	29	4. do.	36
2. a do.	25	3. a do.	24
2. b do.	30	3. b do.	31
1. a do.	32	2. a do.	27
1. b do.	36	2. b do.	28
	548	1. do.	37
			568
B. Borgerskolen:		B. Borgerskolen:	
7. Drengeklasse	19	7. Drengeklasse	18
6. do.	23	6. do.	26
5. a do.	21	5. do.	29
5. b do.	22	4. do.	34
4. do.	34	3. a do.	23
3. a do.	24	3. b do.	24
3. b do.	24	2. do.	33
2. do.	34	1. a do.	27
1. a do.	31	1. b do.	28
1. b do.	24	7. Pigeeklasse	18
7. Pigeeklasse	16	6. do.	29
6. do.	28	5. do.	25
5. do.	32	4. a do.	23
4. do.	27	4. b do.	23
3. a do.	23	3. do.	23
3. b do.	23	2. do.	22
2. do.	21	1. do.	32
1. do.	22		437
	448		
Tilsam. i begge Skoler 996		Tilsam. i begge Skoler 1005	

Klasse- og Børnetal i Marksskolerne.

	Klassetal.	Samlet Børnetal.	
		1. Jan. 1915.	1. Jan. 1916.
Vestermark Skole	4	88	83
Nørremark do.	3	46	42
Graabrødre do.	2	50	49

Det egentlige Timetal i hvert Undervisningsfag efter Kommuneskolens Undervisningsplan.

Klasse.	Religion.	Dansk.	Regning.	Matematik.	Skrivning.	Historie.	Geografi.	Sang.	Naturhistorie.	Naturalære.	Ansættelses- øvelser.	Tegning.	Tysk.	Engelsk.	Haand- gøring.	Gymnastik.	Skøjde.	Ialt.
	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Timer.
A. Fri- skolen.																		
7. Dreng-	3	7	4	1	1	3	2	1	1	1		2				2	2	30*
6. do.	3	7	4	1	2	2	2	1	1	1		2				2	2	30*
5. do.	3	8	4		3	2	2	1	1							2	2	28
4. do.	3	9	4		3	2	2	1								2	2	25
3. do.	3	8	4		3	1	1	1								2	2	23
2. do.	2	8	4		3			1			2					2	2	22
1. do.	2	7	3		2			1			1					2	2	18
7. Pige-	3	7	4		1	3	2	1	1	1		1			4	2	2	30*
6. do.	3	7	4		2	2	2	1	1	1					4	2	2	29*
5. do.	3	7	4		3	2	2	1							4	2	2	28
4. do.	3	7	4		3	1	2	1			2				4	2	2	27
3. do.	3	7	4		3	1	1	1			1				4	2	2	26
2. do.	2	8	4		3			1							1	2	2	23
1. do.	2	7	3		2			1									2	18
	38	104	54	2	34	18	18	14	5	4	6	5			21	28	6	357

Klasse.	Religion.	Dansk.	Regning.	Matematik.	Skrivning.	Historie.	Geografi.	Sang.	Naturhistorie.	Naturalæve.	Auskuelseøvelse.	Tegning.	Tysk.	Engelsk.	Haandgering.	Gymnastik.	Støjd.	Ialt.
	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Timer.
B. Borger-skolen.	2	6	3	3	1	2	2	1	2	1		2	4	1		2	2	34*
7. Dreng-	2	6	3	3	1	2	2	1	2	1		2	3	2		2	2	34*
6. do.	2	7	5		2	2	2	1	2	1		2	2	2		2	2	34
5. do.	2	7	6		3	3	2	1	2			2		4		2	2	34
4. do.	3	9	6		3	2	2	1	2			2				2	2	30
3. do.	3	9	6		4	2	2	1	1							2	2	30
2. do.	2	7	3		2			1			1					2	2	18
1. do.	2	6	4		1	2	2	1	2	1	1	1	5	1	4	2	2	34*
7. Pige-	2	7	4		1	3	2	1	2	1		1	2	2	4	2	2	34*
6. do.	2	7	4		1	3	2	1	2	1		1	2	2	4	2	2	34*
5. do.	2	7	3		3	2	2	1	2	1		1	2	2	4	2	2	34
4. do.	2	8	4		3	2	2	1	1			1		4	4	2	2	34
3. do.	3	8	4		3	2	2	1	1			1			4	2	2	31
2. do.	3	9	4		3	2	2	1				1			2	2	2	28
1. do.	2	7	3		2			1			1					2	2	18
	32	103	58	6	32	26	24	14	19	6	2	13	18	18	22	28	6	

1 Borger-skolen 427

1 Friskolen 357

* Til Sammensang for Børn fra begge Skoler 1

1 begge Skoler 785

Det gennemsnitlige Timetal i hvert Undervisningsfag
efter Markskolernes Undervisningsplan.

A. Vestermark Skole.

Klasse.	Religion.	Dansk.	Regning.	Skrivning.	Historie.	Geografi.	Sang.	Naturhist.	Anskuelses- øvelser.	Haandgern.	Gymnastik.	I alt.
4.	3	7	3	2	2	2	1	1		2	1 $\frac{1}{2}$	24 $\frac{1}{2}$
3.	3	7	3	3	1	1	1	1		2	1 $\frac{1}{2}$	23 $\frac{1}{2}$
2.	2	8	3	under Dansk	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1 $\frac{1}{2}$	18 $\frac{1}{2}$
1.	2	8	3		1		1			1	1 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$

B. Nørremark Skole.

3.	3	8	4	3	2	2	1			2		25
2.	3	7	3 $\frac{1}{2}$	3	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	1		1		1 $\frac{1}{2}$	23
1.	2 $\frac{1}{2}$	7	2 $\frac{1}{2}$	3	1 $\frac{1}{2}$		1		1		1 $\frac{1}{2}$	20

C. Graabrødre Markskole.

2.	3	7	3	2	1	1	1			2	$\frac{3}{4}$	20 $\frac{3}{4}$
1.	3	7	3	2	under Anskuelse		1		2	1	$\frac{3}{4}$	19 $\frac{3}{4}$

Lærerpersonalet.

	Fødsels- dag og -aar.	Ancienni- tet fra	Ansæt- her.	Time- tal 1916- 17.
1. J. Jacobsen, Inspektør og Over- lærer	$\frac{20}{3}$ 75	$\frac{1}{5}$ 12	$\frac{1}{5}$ 12	12
2. F. Bigum	$\frac{6}{3}$ 56	$\frac{1}{10}$ 80	$\frac{7}{9}$ 80	36
3. C. Poulsen	$\frac{15}{2}$ 64	$\frac{1}{5}$ 87	$\frac{1}{1}$ 86	36
4. Osc. Nielsen	$\frac{15}{10}$ 59	$\frac{1}{5}$ 98	$\frac{5}{5}$ 92	36
5. N. P. Lindhardt	$\frac{25}{7}$ 72	$\frac{1}{8}$ 96	$\frac{20}{7}$ 96	38 ^{2*)}
6. Kr. Pedersen	$\frac{1}{9}$ 65	$\frac{1}{10}$ 91	$\frac{19}{9}$ 99	36
7. J. C. Hæstrup, Kantor ved Søn- dresogns Kirke	$\frac{10}{2}$ 79	$\frac{1}{10}$ 01	$\frac{19}{9}$ 01	21
8. V. Seehusen, Kantor ved Dom- kirken	$\frac{14}{3}$ 70	$\frac{1}{12}$ 92	$\frac{1}{5}$ 04	21
9. T. C. P. Egebæk	$\frac{18}{6}$ 83	$\frac{1}{5}$ 06	$\frac{1}{5}$ 06	38 ^{2*)}
10. G. M. Christensen	$\frac{24}{4}$ 81	$\frac{1}{10}$ 03	$\frac{1}{6}$ 07	36
11. R. J. Madsen	$\frac{25}{6}$ 84	$\frac{1}{8}$ 09	$\frac{1}{5}$ 09	39 ^{3*)}
12. A. Chr. Veggørby	$\frac{12}{10}$ 75	$\frac{1}{9}$ 99	$\frac{1}{5}$ 12	36
13. H. M. Nielsen	$\frac{1}{6}$ 85	$\frac{1}{8}$ 11	$\frac{1}{8}$ 13	39 ^{3*)}
14. I. C. Elming	$\frac{15}{12}$ 88	Timelærer	$\frac{1}{10}$ 12	38 ^{2*)}
15. Frøken S. Boserup	$\frac{12}{6}$ 50	$\frac{1}{5}$ 84	$\frac{17}{4}$ 84	30
16. Fru E. Poulsen	$\frac{4}{12}$ 59	$\frac{1}{10}$ 88	$\frac{1}{10}$ 88	36
17. Frøken A. Jacobsen	$\frac{29}{11}$ 68	$\frac{1}{2}$ 91	$\frac{1}{2}$ 91	36
18. — K. Lundt	$\frac{31}{8}$ 72	$\frac{1}{9}$ 99	$\frac{1}{9}$ 99	36
19. — M. Knudsen	$\frac{12}{10}$ 76	$\frac{1}{10}$ 01	$\frac{1}{10}$ 01	36
20. — C. A. A. Alstrup	$\frac{19}{11}$ 76	$\frac{1}{9}$ 02	$\frac{1}{9}$ 02	36
21. — J. M. Jørgensen	$\frac{13}{6}$ 77	$\frac{1}{5}$ 04	$\frac{1}{1}$ 04	36
22. — A. K. Petersen	$\frac{26}{5}$ 82	$\frac{1}{8}$ 06	$\frac{1}{4}$ 06	36
23. — H. J. Jørgensen	$\frac{20}{12}$ 80	$\frac{1}{4}$ 07	$\frac{7}{11}$ 06	36
24. — H. J. Smidt	$\frac{9}{3}$ 82	$\frac{1}{6}$ 09	$\frac{1}{10}$ 08	36
25. — K. Lund	$\frac{2}{4}$ 79	$\frac{1}{8}$ 10	$\frac{1}{4}$ 10	38 ^{2*)}
26. — S. Krogh Jensen	$\frac{29}{1}$ 86	$\frac{1}{10}$ 11	$\frac{1}{10}$ 11	36
27. — K. Jacobsen	$\frac{24}{11}$ 86	$\frac{1}{6}$ 13	$\frac{1}{1}$ 13	36
28. Fru F. E. Grandjean	$\frac{18}{1}$ 77	Timelærerinde	$\frac{1}{10}$ 10	17
29. Frøken K. Holm	$\frac{18}{10}$ 88	Vikar	$\frac{1}{10}$ 13	18
30. — A. Rendtorff	$\frac{27}{10}$ 85	Vikar	$\frac{11}{8}$ 13	18
31. H. P. Petersen, Dbm., Vesterm.	$\frac{18}{4}$ 57	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{21}{7}$ 91	91
32. J. F. A. Grønning, Nørremark	$\frac{20}{5}$ 52	$\frac{1}{9}$ 89	$\frac{1}{5}$ 89	89
33. Frk. M. Hansen, Vestermark	$\frac{5}{4}$ 79	$\frac{1}{12}$ 04	$\frac{1}{4}$ 06	06
34. P. Kristiansen, Graabrødre . .	$\frac{1}{1}$ 89	$\frac{1}{6}$ 13	$\frac{1}{9}$ 12	12
35. Frk. M. Larsen, Nørremark . .	$\frac{6}{5}$ 88	$\frac{1}{6}$ 12	$\frac{1}{1}$ 15	15
36. N. H. Nissen, Søndermark . .	$\frac{11}{4}$ 70	$\frac{1}{11}$ 95	$\frac{1}{3}$ 16	16

*) Ekstratim.

Lærerpersonalet 1915—16.

Lærer N. H. Nissen, Overlund, kaldtes 1. Marts 1916 til Lærer ved Søndermarkens nye Skole.

Kommunelærerinderne Frk. A. Petersen og Frk. H. Jørgensen deltager fra 1. September 1915 i Statens et-aarige Kursus med henholdsvis Dansk-Tysk og Dansk-Historie som Hovedfag; deres Embeder besørges af Frk. Helga Pedersen, Vestermark, og Frk. M. Ring.

Aarsberetning fra Skolelægen

(fra $\frac{1}{4}$ 15— $\frac{31}{3}$ 16).

Da jeg i April 1915 tiltraadte Stillingen som Læge ved Viborg kommunale Skoler, var Virksomheden, takket være min Forgænger, nuv. Amtslæge Bøggild, i god Gang og planmæssig ordnet.

Ligesom han i de sidste Aar har jeg væsentlig ladet Arbejdet bestaa i at overvaage Børnenes Sundhedstilstand, idet den almene Skolehygiejne for Tiden varetages af Skoleudvalget, der i sin Formand har et særlig sagkyndigt Medlem.

Det skal dog nævnes, at de i Aarets Løb ved Udvalgets Initiativ i Byskolen tilvejebragte nye Særklasser, Gymnastiksalen med Badeindretning og Sløjdlokalet i enhver Henseende tilfredsstiller Hygiejnens Fordringer; særlig maa det fremhæves, at Afskaffelsen af den tidligere Gymnastiksal i Hovedskolens øverste Etage samt de der-værende med Tagvinduer forsynede Klasselokaler betegner et stort Fremskridt.

Hvad Markskolerne angaar, var allerede Novbr. 1914 den gl. Loldrup Skole erstattet med den hyggelige Graabrødre Markskole, og 1. April d. A. er den ligeledes godt og hygiejnisk indrettede nye Søndermarks Skole taget i Brug; begge disse Skoler er forsynede med Gymnastiksal.

For saa nøje som muligt at kunne kontrolere og overvaage Børnenes almindelige Sundhedstilstand, hvad jeg

anser for at være en af Skolelægens vigtigste Pligter, er der fra $\frac{1}{5}$ 15 indført systematisk Højdemaaaling og Vejning af de nyindkomne Elever i Byskolen (i Markskolerne var allerede en saadan i Gang, udført af Lærerne). Det er Hensigten ved en aarlig gentaget Maaling og Vejning at kontrolere, om Udviklingen af Børnene foregaar paa normal Vis; ved dette Arbejde haaber jeg paa velvillig Hjælp af Lærerpersonalet.

Af de første Højdemaalinger og Vejninger, der siden Maj er udførte paa 204 nye Elever: 82 (36 Pg. + 46 Dr.) af Borgereskolen, 122 (71 Pg. + 51 Dr.) af Friskolen, kan man danne sig et Skøn over Børnenes almindelige Udvikling i Forhold til deres Alder, idet jeg ved Sammenligning med en Gennemsnitstabel over Børns Højde og Vægtforhold har fundet, at af det omtalte Antal Børn stod i Borgereskolen 8 Piger og 4 Drengene over Gennemsnittet saavel hvad Højde som Vægt angik, 6 Piger og 5 Drengene over Gennemsnit for Højdens Vedkommende, og 1 Pige for Vægtens alene, medens 5 Piger og 1 Dreng stod under Gennemsnit for baade Højde og Vægt, 10 Piger og 22 Drengene under Gennemsnit for Vægten alene. For Højden alene stod ingen under Gennemsnittet; men det maa tilføjes, at det synes, som om den anvendte Gennemsnitstabel har et for lavt Højdemaal (f. Eks. 110 cm for 7 Aars Ald., 120 cm for 9 Aars Ald.), Drengene og Piger er ogsaa tagne under ét.

Af Friskolens Elever stod 16 Piger og 5 Drengene over Gennemsnittet saavel i Højde som Vægt, 4 Piger og 1 Dreng over Gennemsnit for Højden alene, 2 Drengene for Vægten alene. 6 Piger og 6 Drengene under Gennemsnit for baade Højde og Vægt, 24 Piger og 21 Drengene under Gennemsnit for Vægten alene, 1 Dreng for Højden alene.

Forholdet er altsaa for Vægtens Vedkommende procentvis følgende;

Af de undersøgte 82 Børn (36 Pg. + 46 Dr.) i
Borgerskolen

9 Pg. (25 $\frac{0}{10}$)	og 4 Dr. (8,7 $\frac{0}{10}$),	ialt 13 (15,9 $\frac{0}{10}$)	overvægt.
12 — (33,3 $\frac{0}{10}$)	— 19 — (41,3 $\frac{0}{10}$),	— 31 (37,8 $\frac{0}{10}$)	normalv.
15 — (41,7 $\frac{0}{10}$)	— 23 — (50, $\frac{0}{10}$),	— 38 (46,3 $\frac{0}{10}$)	underv.
36 Pg.	46 Dr.	ialt 82.	

Af de undersøgte 122 Børn (71 Pg. + 51 Dr.) i
Friskolen

16 Pg. (22,5 $\frac{0}{10}$)	og 5 Dr. (9,8 $\frac{0}{10}$),	ialt 21 (17,2 $\frac{0}{10}$)	overvægt.
25 — (35,2 $\frac{0}{10}$)	— 19 — (37,3 $\frac{0}{10}$),	— 44 (36,1 $\frac{0}{10}$)	normalv.
30 — (42,3 $\frac{0}{10}$)	— 27 — (52,9 $\frac{0}{10}$),	— 57 (46,7 $\frac{0}{10}$)	underv.
71 Pg.	51 Dr.	ialt 122.	

Som man ser, er Forholdet omtrent ens for Borger-
skolen og Friskolen.

Ogsaa Brystmaal af de efter Maj 1915 indkomne
Elever, ialt 158 (66 B. + 92 Fr.) er blevne tagne; de
vil blive kontrolerede, naar Anledning og Lejlighed der-
til gives.

Af særlige Forhold vedrørende de nyindkomne
anføres, at hos ikke faa Elever, saavel i Borger- som
Friskolen konstateredes en mindre vel udviklet Bryst-
kasse og daarlig Holdning, navnlig Rundryggethed, paa
hvilket Omraade Gymnastiken sikkert vil øve en held-
bringende Indflydelse. Scrophulose fandtes hos 2 Piger i
Borgerskolen, 14 (8 Pg. + 6 Dr.) i Friskolen, Blegst
eller Blodmangel hos 18 (5 Pg. + 13 Dr.) i Borgerskolen,
17 (11 Pg. + 6 Dr.) i Friskolen. Endvidere viste 16 Børn
(4 i Borger-, 12 i Friskolen) sig at lide af kronisk Svulst
af Halsmandlerne, 1 maatte straks henvises til Læge,
ligesom et Par for adenoide Vegetationer, 1 for Bron-
chitis og 1 for Mellemørebetændelse. Desuden fandtes 2
Børn med Skelen, 1 frembød Følger af Børnelammelse og
1 medfødt Deformitet af venstre Haands Fingre.

Foruden disse 204 nyindkomne Elever har jeg
ved de 37 Besøg, jeg i Aarets Løb har aflagt i Byskolen
(skiftevis Form. og Eftm., i Alm. 2 Timer ad Gangen)

dels i Klasserne kontrolleret Børnenes Holdning ved sidende Arbejde (Skrivning, Tegning), dels undersøgt de Børn, som Lærerpersonalet eller Hjemmet har ønsket fremstillet for mig, ialt 260 (c. 7 pr. Besøg).

De viste sig at lide af: Blegtsot & Blodmangel 32, Scrophulose 16, adenoide Vegetationer og betydelig Svulst af Halsmandlerne 13, andre Hals- og Svælg sygdomme 6, Bronchitis 3, Lungetuberkulose 1, Mave- og Tarmsygdomme 9, Mellembøbetændelse 1, Ørevoks 6, Synsforstyrrelser 4, Ledsygdomme, Rheumatisme, Nervesmerter o. lign. 15, Ansigtsslammelse 1, Sct. Veits Dans 2, Hovedpine 3, Nervøsitet med Søvnngænger 1, ufrivillig Vandladning 3 (det ene Tilfælde hos en Dreng skyldtes adenoide Vegetationer). Endvidere nogle Tilfælde af Forkølelse og 3 febrile Tilfælde; 1 Barn med Skarlagensfeber mødte i Afskalningsstadiet paa Skolen, blev selvfølgelig straks hjemsendt. Spørgsmaal fra Lærerpersonalets Side om et Barns Deltagelse i Gymnastik, Badning o. lign. besvaredes 12 Gange. c. 30 Tilfælde har været forskellige Sygdomsklager uden særlig Betydning. Foruden nogle Frostskaar og et Par lidt større Betændelser Smitsaar i 10 Tilfælde, Utøj i 9 (3 B. + 6 Fr.). c. 70 har været dels Udslet af ringe Betydning (20), dels ubetydelige Smaasaar (c. 50), der ved Mangel paa Renlighed er blevne inficerede.

Af ovennævnte Sygdomstilfælde er ca. 80 henviste til Lægebehandling og 8 foreløbig holdte borte fra Skolen, i andre Tilfælde har de større Børn selv eller Hjemmet modtaget Besked (om Diæt, Omslag o. a. Behandling), i 65 Tilfælde forelaa ingen Grund til nogen saadan.

For at fremme Renholdelsen af Børnenes Haar for Utøj, der særlig for Pigebørnenes Vedkommende kræver en ofte gentagen, grundig Behandling, vil herefter Paalæg til Hjemmet i den Retning blive ledsaget af en trykt „Vejledning til Fjernelse af Utøj“, endvidere er der sørges for, at Gang- og Sengeklæder, hvori der er Utøj, og

som ikke kan renses paa anden Vis, kan blive desinficerede gratis paa Sygehuset.

Endnu skal det omtales, at der i Begyndelsen af dette Aar har været en Epidemi af Faaresyge paa Skolen (som iøvrigt i Byen), ialt 212 Tilfælde: Borger-skolen 48 Dr. + 42 Pg., Friskolen 65 Dr. + 57 Pg., den synes at være forløben let uden særlige Følger, og i det store og hele maa Sundhedstilstanden i Byskolen betegnes som god.

I de 3 Markskoler (Søndermarkens Skole er først fra April d. A. kommen ind under Skolelægens Virkekreds) er aflagt 23 Besøg.

Alle Elever har været fremstillede til aarligt Eftersyn, deres Maal- og Vægttiltaget kontrolleret.

I Graabrødre Markskole viste 2 Søskende (Piger) fra et meget fattigt Hjem: Blodmangel og Underernæring, et andet Barn var stadig langt tilbage i legemlig Udvikling, men havde bedret sig aandeligt. Af andre fremstillede: Scrophulose 1, kronisk Øreflod 1, Lungetuberkulose 1, Tunghørighed 1. Paa en 11-aarig Dreng, som i høj Grad havde forsømt Skolen, foretoges en nøjere Undersøgelse saavel i aandelig som legemlig Henseende.

9 nye Elever undersøgte og indførtes i Protokol; af disse stod en 7 Aars Dreng langt under Gennemsnittet i legemlig Henseende, men var aandelig kvik, hvorimod en større Dreng, der legemlig var kraftig udviklet, syntes aandelig at være noget tilbage, han har dog i Aarets Løb vist Fremgang. — Ogsaa i denne Skole var der en Epidemi af Faaresyge i Marts Md., 19 Elever (af 49) var angrebne, flest Piger.

I Nørremark Skole: Adenoide Vegetationer 2, Blodmangel 4, Nærsynethed 1, henviste til Læge, 5 nye Elever undersøgte og protokolerede. — I Septbr. 1915 en Mæslingeepidemi, hvoraf 29 Elever (14 Pg. + 15 Dr.) angrebne, derimod ingen Faaresyge.

I Vestermark Skole: Blodmangel 4, betydelig kronisk Svulst af Halsmandlerne 2, Nærsynethed 4. 20 nye Elever undersøgtes og protokoleredes; af disse var 6 over, 5 under Middelvægt. — I de første Mdr. af d. A. en Epidemi af Faaresyge, 33 Børn (15 Pg. + 18 Dr.) angrebne. Men ogsaa her som i Graabrødre Markskole havde Epidemien et let og godartet Forløb.

Maria Anchersen,
Skolelæge.

Kommuneskolens Ombygning og Udvidelser.

I Begyndelsen af Aaret 1914 anmodede Viborg Byraad Arkitekt Wig-Nielsen om at fremskaffe Planer og Overslag til en ny Gymnastiksal, et nyt Baderum og et nyt Sløjdlokale, og senere samme Aar blev det ogsaa paalagt Arkitekten at fremkomme med Planer og Overslag til en Udvidelse af selve Kommuneskolens Hovedbygning.

Efter at Planer og Overslag var bleven drøftet i Lærerraad, Skolekommission og Skoleudvalg sendtes de til Byraadet, der vedtog disse og indhentede Skoledirektionens og Ministeriums Godkendelse.

I Foraaret 1915 begyndtes paa Opførelsen af den nye Gymnastiksal. Den er bygget vinkelret paa den gamle Gymnastikbygning i den vestlige Del af Borger skolens Drengegaard, og selve Gymnastiksalens Indretning og Udstyr med Gymnastikredskaber er fuldt paa Højde med Nutidens Krav. Til den nye Sal er der et Redskabsrum og et Omklædningsværelse, hvorfra der er Adgang til Baderummet. Dette er indrettet med 12 Fodvaskkummer hver med en Fodbruse, endvidere findes 6 Bruser, samt et separat Baderum med en Bruse.

Den gamle Gymnastiksal blev samtidig forbedret med nyt Gulv, forsynet med Ribber til begge Sider og med en bevægelig Bom. Denne Gymnastiksal staar gennem Redskabsrum og Omklædningsværelse ogsaa i Forbindelse med Baderummet.

Begge Gymnastiksale har fælles Hovedindgang ud til Borger skolens Drengegaard. Fra Hovedindgangens Forhal fører en Trappe op til det nye Sløjdlokale, der sikkert ogsaa i enhver Henseende kan siges at være tidsvarende, idet der er god Plads og rigeligt med Lys. Langs den ene Væg er der anbragt store Vægskabe til Børnenes Arbejder. Med Sommerferiens Begyndelse den 8. Juli 1915 paabegyndtes Ombygningen af Hovedskolen. I Forvejen var der paa 2. Sal fire almindelige Klasseværelser i de to Gavlfloje, og i Midterpartiet to Særlokaler, til Naturhistorie og Geografi, samt en lille Reservegymnastiksal i Etagens vestlige Side; men alle disse Lokaler havde Skraavægge, og de var meget daarlige særlig med Hensyn til Ventilation og Lys.

Midterpartiet i Hovedbygningen opførtes nu i Højde med de to Gavlfloje, og der indrettedes saa her fire udmærkede Lokaler:

Et Særlokale til Haandarbejde udstyret med store og rummelige Vægskabe til Pigernes Haandarbejde, Firemands vandrette Borde med Taburetter samt et stort Bord til Klipning; et Særlokale til Naturhistorie; et Særlokale til Fysik og Geografi med faste Vægskabe og stort Forsøgsbord med Gasindlæg; og et almindeligt Klasseværelse.

I Gymnastiksalene, Sløjdlokalet, i Badeafdelingen og i de fire nye Lokaler i Hovedbygningen er indlagt elektrisk Lys.

Paa Grund af Nybygningerne og Tilbygningerne er Centralvarmeanlægget undergaaet en væsentlig Udvidelse, idet de gamle Kedler er bleven istandsatte og kompletet med en ny og betydelig større Dampkedel, ligesom der er anskaffet Varmvandsbeholdere til Badeafdelingen.

Alle Nybygninger og Omforandringer var fuldt færdige 1. Januar 1916, og de nye Lokaler toges alle i Brug til Undervisning, da Skolen 7. Januar 1916 begyndte efter Juleferien.

Viborg Kommuneskole har nu 27 almindelige Klasse-lokaler, 4 Særlokaler: til Naturhistorie, til Fysik og Geografi, til Sang og til Haandarbejde, 2 Gymnastiksale, en Badeafdeling og et Sløjdlokale, saa at Kommuneskolen nu med Hensyn til Undervisningslokaler fuldtud kan tilfredsstille de Krav, der med Rimelighed kan stilles til en offentlig Skole.

